

ΝΕΟΝ ΦΩΣ

Ἑφμερίς Κοινωνιολογική Ἑβδομαδιαία

Ἔτος συνδρομῆς προπληρωτικῆς
Ἐσωτερικοῦ
Ἑτησία δοχ. 5 ἐξάμηνος 2,50

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΑΔΗΛΑΕΡΓΥΗ

Ἔτος συνδρομῆς προπληρωτικῆς
Ἐσωτερικοῦ
Ἑτησία φρ. χρσ. 7 ἐξάμηνος 3,50.

ΣΑΣ ΕΝΟΗΣΑΜΕΝ

Ἐξ Ἀθηνῶν

Ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ δυστυχία καθ' ἑκάστην ἐξα-
πλοῦσιν ἐτι περισσώτερον τὰς μελαίνας πτέρυγας
τῶν ἐπὶ τῶν πτωχῶν ἐργατῶν, τὰ δὲ πλούτη ἐξ ἀν-
αθέτου συγκεντρῶνται εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὀλίγων·
τὸ χάσμα δηλονότι τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος ἀνοί-
γεται ἄλλοτε ἀπικριστότερον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν
ἀνθρώπων, ἔτοιμον νὰ καταπῆθῃ ὀλόκληρον τὸ κοινω-
νικὸν οἰκοδόμημα.

Πρὸς συντήρησιν τοῦ ψυχροπαγούτσου τούτου
κοινωνικοῦ καθεστώτος ἀνεφάνησιν ἤδη ἐπὶ τῆς πο-
λιτικῆς καὶ δημοσιογραφικῆς σκηνῆς ὑποκείμενα
τινα ἐπαγγελλούμενα πομπῶδες, ὅτι ἐνδιαφέρονται
σπουδαίως ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, καὶ προτείνουν τὴν
ταχεῖαν λήψιν μεταρρυθμιστικῶν μέτρων ὑπὲρ αὐ-
τῶν.

Τὰ ὡς δὲ ὀλίγα προτεινόμενα μέσα τῶν ἐπι-
τηδείων τούτων εἶνε ἡ σύστασις «ἀσύ-
λοιο τῶν ἀπομάχων ἐργατῶν,» «ἡ ἐλαττώσις τῶν
ἐργασίμων ὥρων,» καὶ τέλος ἡ ἰδρυσις ἐργατικῶν
ταμιευτηρίων.» Καὶ νομίζουσιν ὅτι ἡ μαστίχουσα
τὸν ἐργατικὸν κόσμον πένια καὶ ἀθλιότης θέλουσιν
ἐξαφνισθῆ διὰ τῶν γελοίων καὶ βλακωδῶν ἐμβάλω-
μάτων τῶν, καὶ ὅτι τὸ κοινωνικὸν ζήτημα ἐλύθη
πλέον διὰ πάντος. Ὅποια πλάνη!

Ἄς μάθωσιν οἱ κύριοι οὗτοι ἐμβάλωμάται ὅτι
ἡμεῖς οἱ ἐργάται, δὲν ἀπατώμεθα ἀπὸ τοι-
αῦτα οὐτιδανὰ τερτίπια, ὧν μοναδικὸς σκοπὸς εἶνε ἡ
διαίωνις τῆς παρουσίας κακοθηθὺς καταστάσεως.
Δὲν ἀξιοῦμεν οὐδεμίαν προστασίαν παρὰ τῶν ἐπιτη-
δείων τούτων πολιτικῶν καὶ δημοσιογράφων. Γνω-

ρίζομεν καλῶς ὅτι εἴμεθα μόνοι διὰ τοῦτο καὶ μό-
νοι μας ἀνελάβομεν τὸν ἀγῶνα τῆς σωτηρίας μας.
Ὅχι δὲν θέλομεν ἐλεημοσύνας· ἀλλ' ἀπαιτοῦμεν
δικαιοσύνην! Ἀπηυδῆσαμεν πλέον νὰ φέρωμεν
ἐπὶ τῆς ραχέως μας Κοινωνίαν καὶ Κράτος ἐκμέ-
ταλλεύσεως καὶ τυραννίας. Ναὶ θέλομεν κοινω-
νίαν στηριζομένην ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίης ἀγά-
πης καὶ ἀλληλεγγύης· θέλομεν ὅπως τὰ
πάντα ἀνήκουσιν εἰς πάντας, ἵνα οὐδεὶς πλέον στε-
ρῆται μηδέν, ἵνα οὐδεὶς πλέον πάσχη.

Ἡς τὰν εὐγενῆ τοῦτον ἀγῶνα τῆς ἐπικρατήσεως
τῶν ἰδεῶν μας, τῶν ἰδεῶν τῆς ἀπολυτοῦ ἐ-
λευθερίας, τῆς ἐξότητος, καὶ τῆς
πραγματικῆς ἀδελφότητος, οὐδεὶς
ὅα δυνήσῃ νὰ μας ἐμποδίσῃ.

Μετὰ τὰ βήματα ἀκλόνητα καὶ μετὰ τὸ βλέμμα
πάντοτε πρὸς τὰ ἐμπρὸς θέλομεν ἀνατρέψαι τὰ σε-
σθρωμέναν τοῦτο κοινωνικὸν οἰκοδόμημα, τὸ στη-
ριζόμενον ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς ἀδικίας, τῆς ἀνι-
σότητος, τοῦ ἐγωισμοῦ. Οἱ δὲ ἐπιτηδεῖοι
λαοπλάγοις παραιτηθῶσι πάσης ἐλπίδος,
διότι οὐδὲν πλέον ἔχουσι νὰ ὠφελήσωσιν ἐξ ἡμῶν.
Ἄρκετά, ἕως τῶρα ἐπαίξαν εἰς βάρος μας. Ἢδη
τοῖς λέγομεν διὰ τελευταίαν φωνήν:

Σας ἐνοήσαμεν!

Βαλερενάντης

ΚΑΤΩ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ!

ΖΗΤΩ Η ΦΡΕΣΙΣ!

Κατὼ ὁ πολιτισμὸς! Κραυγάζουν οἱ φυσιοκρά-
ται διὰ τὸ στόματος τοῦ Ἑβρίκου Ζιζίου, κατ' ἡ
κραυγὴ τῶν αὐτῆ ἀντηχεῖ ἡδέως εἰς τὰ ὦτα μου καὶ

ή κεφαλή μου κάτω νεύει σιωπηρώς επιδοκιμάζουσα το πολιτισμού την καταδίκην! Πώς! Κάτω ο πολιτισμός; Κάτω τόσοι αγώνες της ανθρωπότητας, τόσοι κατακτήσεις, τόση πρόοδος; Πώς! να επα- νέλθω πάλιν ο άνθρωπος εις τὰ δάση, να κατοικήση πάλιν τὰ σπήλαια, να αποβάλῃ τὸ ψῆμα και να τρέφεται διά τῶν ἀγρίων καρπῶν τῆς φύσεως; Πώς! ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς φύσεως, να ἐγκαταλείψῃ τὸν θρόνον του, να διὰ τῶν θυσιῶν ἐδρέωσῃ καὶ να αὐτομολήσῃ εἰς τὸν ἐχθρὸν ἀνομολογῶν τὴν ἀδυναμίαν του να καρπωθῇ τῶσων αἰώνων μόχθους του; Πώς! Δὲν εἶνε τοῦτο παραφροσύνη; Καὶ ἐτόλμησεν να προφέρῃ σοι αὐτῆ βλασφημίαν ἄνθρωπος ζῶν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ δυνάμενος να ἐπιτιμήσῃ δὸν τὸ μεγαλεῖον τῆς δυνάμεώς του;

Ναί! ἀπαντῶμεν. Κάτω ὁ πολιτισμός! Κάτω δηλαδή ἡ ὑπόκρισις, ἡ ἐκμετάλλευσίς τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ τυραννία τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, κάτω ἡ τερατώδης αὐτὴ κατάστασις καθ' ἣν χιλιάδες ἀνθρώπων καθ' ἑκάστην ἀποθη- σκουσὶν ἐξ ἀσιτίας καὶ τοῦ ψύχους, καθ' ὃν χρόνον οἱ παραγωγεῖς τοῦ ἀέρος, τῶν ὑφασμάτων καὶ τῶν λοιπῶν χρειῶν τοῦ βίου λιμῶν ττουσὶν ἀκριβῶς ἐνε- ἐν τῆς πληθώρας τῆς παραγωγῆς, καὶ τῆς συσσω- ρεύσεως τούτων ἐν ὑπεραφθονίᾳ, εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς καταναλώσεως ἐνὶ λόγῳ κάτω ἡ βάσανος τοῦ Ταν- γάλου καὶ . . . Ζήτω ἡ Φύσις!

Ναί! Ἐὰν πρόκηται να ἐξακολουθήσῃ ἡ αἰσχρὰ καὶ κακοῦργος αὐτὴ τάξις τῶν πραγμάτων τῆς τυ- ραννίας, τοῦ ψεύδους, τῆς πορνείας, τοῦ ἀλκοολι- σμοῦ, τῆς φθίσεως, τῆς συμφιλίας, τοῦ ἐκνευρισμοῦ, τῆς παρανομίας, τῶν φθῶν, τῶν στάσεων, τῶν ἐ- πανάστασεων, τῶν πολέμων, τοῦ ἐλασμοῦ αὐτοῦ τέλος καὶ αἰώνου ἀλληλοφραγώματος καὶ ἀλληλοε- ξευτελισμοῦ, καὶ εἶνε ἀνέφικτος ἡ βασιλεία τῆς ἀ- ναρχικῆς ἀλλήλη γέγυης, ἢ ὑπάγῃ μυριάκις ἐς κόρακας ὁ πολιτισμός! Δὲν θέλομεν οὔ- τε σιδηροδρόμους, οὔτε τηλεγράφους, οὔτε τηλεφω- να, οὔτε φωνόγραφα, οὔτε ἀνάκτορα, οὔτε τάπητας οὔτε ὀλοσηρικὰ, οὔτε ἐριούχα, οὔτε ὑποδήματα οὔτε χρυσὸν, οὔτε ἀργυρὸν, οὔτε χρυσοῦς, οὔτε τίπο- τε, τίποτε τεχνητῶν! Ἀλλὰ τὰ πάντα φυσικά.

Ναί! Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν φύσιν! ἄς ἐπα- νέλθωμεν εἰς τὴν πτωχὴν μητέρα μας φύσιν! Παρ' αὐτὴ βεβαίως δὲν θὰ εὐρωμεν οὔτε ἀσιατικὴν, οὔτε εὐρωπαϊκὴν καὶ οὐ ζῖαν, δὲν θὰ τύχωμεν δουλι- κῆς ὑπηρεσίας, δὲν θὰ ἐνδύθωμεν μαλακὰ ἱμάτια

καὶ τρίζοντας στολισμούς, δὲν θὰ ἠδύναμεν τὸν ὀ- ρανισκὸν μας με ἀρωματωδῆ σίκερα, καὶ δὲν θὰ ἀτο- νήσωμεν εἰς τὴν γλυκάν τῆς παστάδος ἠδουπάθει- αν, ἀλλὰ θὰ εὐρωμεν τὴν λιτὴν, τὴν ὑγιεινὴν καὶ τὴν μόνην ἀρμολύουσαν εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀν- θρώπου τροφῆ τῶν καρπῶν, θὰ περιβλήθωμεν τὰ βρ- ρέα τῶν ζῶων δέρματα, θὰ πίνωμεν τὰ διαυγῆ τῶν πηγῶν νάματα καὶ θὰ εἰσπνέωμεν διὰ τῶν εὐρέων σπέρνων μας τὸν ὑγιᾶ καὶ ἀρωματωδῆ τῶν δασῶν καὶ τῶν βουνῶν ἀέρα.

Πὰρὰ τῆ φύτει δὲν θὰ διατρέχωμεν τὰς ἐκτάσεις διὰ τῶν ἀτμῆρων ἀμαξοστασιῶν, καὶ τοὺς ὠκεανούς διὰ τῶν κολησιαίων ἀτμοπλοίων, δὲν θὰ τρέφωμεν παχείας καὶ πλαδαρὰς σάρκας, δὲν θὰ κχυώμεθα γελοιῶς ὅτι ἡ γυνὴ πρὸ ἑτερον ἐγὼ μας, εἶνε σύζυγός μας, δηλαδή δουλὴ μας, κτῆμα μας, δὲν θὰ συντη- ρώμεν προγαστορας αἰδεσιμωτάτους, πανιερωτάτους, ἀγιωτάτους καὶ παναγιωτάτους, ἀλλὰ θὰ εἶμεθα ἐ- λαφροὶ ὡς δορκάδες, ρωμαλέοι ὡς ταῦροι, γενναῖοι καὶ ὑπερήρκοι ὡς λέοντες, ἐλεύθεροι ὡς αἰετοὶ, πρὸ πάντων ἐλεύθεροι, ἐλεύθεροι!

Ἄ! ναί! κάτω ἡ τυραννικὴ αὐτὴ κοινωνία τῶν προλήψεων, τῶν δεισιδαιμονιῶν, τῶν πείσεων, τῶν ἀνεκπληρώτων πόθων, τοῦ ἄωρου γήρατος, τοῦ μα- ρασμοῦ, τῶν στεναγμῶν καὶ τῶν θρήνων, καὶ ζήτω ἡ ἐλευθερία τῆς φύσεως!

Ἐν αὐτῇ δυνατόν να καλυφθῇ τις ὑπὸ τῶν χιό- νων καὶ να ἀποφυγῇ, ἀλλὰ δὲν θ' ἀποθηήσῃ εἰς τὸ πεζοδρόμιον ὑπὸ τὰ παράθυρα τῶν ἀνακτόρων ὀργια- ζόντων κηρῶν δυνατόν να πῆσῃ ἐκ βράχου τινος καὶ να θραύσῃ τὸν πόδα του ἢ τὰς χεῖρας του καὶ να μὴν ὑπάρχῃ ὁ χειρομαγός ἵνα περιδεσῇ τὸ τραῦ- μα του καὶ τὸν θεοραπεύσῃ; ἀλλὰ δὲν θὰ ὑφίσταται τοὺς πόνους τοῦ γνωρίζων ὅτι ἐκεῖ που πλησίον ὑ- πάρχει νοσοκομεῖον, οὐαὶ θύραι εἶνε κλεισταὶ ἀσπλάγ- χως δι' αὐτὸν δυνατόν να ἀποθάνῃ ἔστω καὶ ἐκ τῆς πείνης, ἀπερ ἀπαράδεκτον, ἀλλὰ δὲν θ' ἀποθάνῃ ἐξωθεν ἐστιατορίων ὑφίσταμενος τὴν βάσανον τῆς εὐωδίας τῶν φαγητῶν καὶ τῶν κρότων, ὃν ποιῶσι ἐ- πί τῶν παρθεσιῶν οἱ τρώγοντες ἀστοί.

Ναί! προκειμένου να ἐξακολουθήσῃ ἡ μουσαρὰ αὐτὴ κατάστασις, ἐρρέτω ἀπειράκις ὁ πολιτισμός καὶ Ζήτω ἡ Φύσις!

B. Θ.

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΗΣ & ΕΡΓΑΤΗΣ

Ο εκμεταλλευτής, εκείνος δηλαδή οστις έχει το χρῆμα και τὰ κτήματα και εκμεταλλεύεται τὴν ἐργασίαν τῶν ὀφειλετῶν του, τῶν νοικοκυρῶν του, τῶν σέρβων του και ἐν γένει τῶν ἐργατῶν, χωρὶς αὐτὸς προσωπικῶς νὰ παράγῃ τίποτε, ἔχει τὴν ἀναισχυρτίαν νὰ καυχᾶται και νὰ ὑπερηφανεύεται, διότι ἔχει ὄλα ἐν κερδίῳ ὅσα δύνανται νὰ ικανοποιήσουν τοὺς πόθους του, νὰ περιρροῦν ἡ δὲ τὸν ἐργάτην και νὰ τὸν ἀποκαλῆ κτήνος, πλεμπέγια, και ὄσουλόν. Σκέπτεται οὖς οὕτω και φέρεται, διότι θεωρεῖ τὴν ἐργασίαν τῶν χερῶν ὡς μὴ ἀρμόζονσαν εἰς τὴν εὐγενεῖάν του, ἀλλ' εἰς τὰ κτήνη, εἰς τὸν ὄχλον!

Ο ἐργάτης ἀφ' ἐτέρου καυχᾶται και ὑπερηφανεύεται ὅτι ἔγγυμονόν δὲν ζῆ δαπάναις τῶν κληῶν, ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς ἐργασίας του συσπέρει και τοὺς ἀδωνάτους, εἰς οὗς ἔρει ὅτι και αὐτὸς ὑπῆρξεν ἀδωνάτος και ἴσως ὑπῆρξεν τριούτος.

Πῶς ἐκ τῶν δύο καυχᾶται δικαίως; Ἀναμφιβόλως ὁ ἐργάτης. Πόθεν ἐγγυνήθη εἰς τὸν εκμεταλλευτὴν ὁ παραλογισμὸς αὐτὸς νὰ θεωρῆ τὴν ἀτιμίαν, τιμὴν και τὴν τιμὴν ἀτιμίαν; Ἐκ τῆς κακῆς ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων ὑπὸ τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας, ἐνεκα τῆς ἐπικρατουσῆς ἀγνοίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποκτησεως τοῦ πλοῦτου. Ἐὰν ἡ θυνειδήσις τῆς κοινωνίας ἀπεδοκιμαζέ και ἐστιγματίζε τὴν εκμετάλλευσιν, οἱ εκμεταλλευταὶ ὄχι μόνον δὲν θά ἐκινῶντο ἐπὶ πλοῦτον, ἀλλ' ἀπὸ ἐπὶ κλοπῆς, ἀλλ' οὕτε θά ἐπλοῦταν δαπάναις τῶν ὀμοίων τῶν ἐργατῶν.

Π. Α. Μιχαηλῆς

ΠΛΕΟΝΕΞΙΑ

Ἡ Πλεονεξία εἶνε τὸ αἶσθημα τῆς παραγόμενης ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς πληρώσεως τῶν πολλαπλασιαζόμενων ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου· διότι ὁ ἀνθρώπος ἐπιείμενος τοῦ τελείου δημιουργεῖ νέας αὐτοῦ ἀνάγκας. Ἀλλ' αἱ πρεσπαθεῖαι αὐτοῦ πρὸς πληρωσὴν τῶν ἀναγκῶν του ἐν τῇ παρουσίᾳ ὀργανώσεως τῆς κοινωνίας ἐρεῖδονται ἐπὶ τῆς ἀδικίας· διότι δὲν ζητεῖ νὰ ικανοποιήσῃ αὐτὰς διὰ τῆς ἀτομικῆς του παραγωγικῆς ἐργασίας, ἀλλὰ διὰ τῆς εκμεταλλεσεως τῆς ἐργασίας τοῦ πληθόν, ὃν διδάσκει πονήρως και σοφιστικῶς ὅτι δεόν ν' ἀρκεῖται εἰς τὰ ὀλίγα και νὰ μὴ ἀτενίσῃ πέραν τῆς ὀνδῆς του!

Οὕτω προκίψαν δύο τάξεις ἀνθρώπων, ὧν ἡ μὲν παπάγει πλείονα τῶν ὄσων κατὰνάλλεται και τῶν ὄσων ἔχει ἀνάγκην, ἡ δὲ ἐτέρη ἀπολαμβάνει πλείονα κατ' τῶν

ἀναγκῶν τῆς ἀκόμῃ μὲν ἐν π α ρ ἄ γ ο ς α' τοῦτο· ὅτι διότι οὐδέποτε γνωρίζασα του, καταβαλλομένης πρὸς παραγωγὴν κόπους σπολατὰ ταῦτα ἀσυνέτως και ἀφειδῶς!

Ἐκαστος ἀνθρώπος ὅπως ἀπολαύσῃ, ὅπως ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα ν' ἀπολαύσῃ, ὀφείλει νὰ παραγάγῃ. Ἐκαστος ἀνθρώπος εἶνε ἡ ἐνεργητικὸν ἢ πῶθητικὸν μέλος τῆς κοινωνίας, και ἐνεργητικὸν εἶνε ὁ ἐκμάζων, ὁ δυνάμενος νὰ παραγάγῃ, παθητικὸν δὲ πᾶς ἀσθενής, παιδίον ἢ γέρον. Ἐὰν ἐνεργητικὸν μέλος εἶνε ὑπὸ τῆς φύσεως ὑπερεωμένον νὰ ἐργάζεται παραγωγικῶς, πᾶν δὲ παθητικὸν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπολαμβάνῃ δυνάμει τοῦ φυσικοῦ πᾶσιν νόμου τῆς ἀλληλεγγύης, ὅτι τὸ φυσικὸν εἶνε ὁ νόμος.

Τὸ παράγειν εἶνε καθήκον, τὸ δὲ ἀπολαμβάνειν δικαίωμα. Ὁ ἐντρέπόμενος νὰ ἐργασθῆ πρέπει νὰ ἐντρέπεται και νὰ φάγῃ. Ἐκεῖνος ὅστις ἀπολαμβάνει ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν του πράττει τι δικαίον, ἐκεῖνος δὲ ὅστις παράγει μόνον διὰ τὰς ἀτομικὰς του ἀνάγκας εἶνε ἐγωιστής, φιλαυτὸς και ἀντικεινωτικὸς.

Ἐὰν πάντες παράγωμεν κατὰ τὰς δυνάμεις μας και πάντες ἀπολαμβάνομεν κατὰ τὰς ἀνάγκας μας οὐδεὶς ἀδικεῖται. ἐὰν δὲ πάντες ὑποβηθῶμεν τὴν αὔξησιν τῆς κοινῆς παραγωγῆς δι' ἐφευρέσεων, π λ ε ο ν ε κ τ ο ὕ μ ε ν δικαίως ἄρα πλεονεξία πρὸς κ ο ι ν ὄ ν ὄφελος εἶνε πράξις δικαίη· πλεονεξία ὅμως ἀτόμου τινὸς εἰς βάρος τῶν ἄλλων εἶνε καθαρά κλοπή.

Οἱ διδάσκοντες ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι διανοητικῶς ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀπολαμβάνωσι πλείονα τῶν σωματικῶς ἐργαζόμενων πλανῶνται· διότι οἱ διανοητικῶς ἐργαζόμενοι, και τριούτους θεωροῦμεν τοὺς φιλοσόφους, τοὺς ἐφευρέτας, τοὺς ἐπιστήμονας και οὐχὶ τοὺς κατασκευογράφους τοιςτάς και τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου· δὲν ἔγρουσι καθόλου περισσότερας ἀνάγκας τῶν σωματικῶς ἐργαζόμενων, διότι οὐδεμία ἐργασία ἐστὶ και ἡ ἀπλουστερα εἶνε ἀνωτάν νὰ γίνῃ ἀνεὺς τοῦ πνεύματος, ἐκτός ἐὰν λάβομεν τοὺς ἀνθρώπους ὡς μηχανάς, και ὅτι ἐν κοινωνίᾳ ἀλληλεγγύῃ θά ὑπάρχῃ πρᾶσαυτῆ π λ ε ο ν ε κ τ ο ὕ μ ε ν παραγωγή· ἐνεκα τῆς ἐργασίας πάντων παραγωγικῶς και κοινωνικῶς, ὥστε θά ὑπάρχῃ και μέγα περίσσειμα προϊόντων.

Συμπεραίνομεν ὅτι ἡ πλεονεξία ἥτις ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀτῶμιστικῆς ὀργανώσεως τῆς κοινωνίας εἶνε ἀπάνθρωπος, ἀντικεινωτικὴ και ὀπισθοδρομικὴ, ἐν τῇ ἀνερχομικῇ κοινωνίᾳ τῆς ἀλληλεγγύης ὑπὲρ ἧς ἀγωνιζόμεθα θά εἶνε φιλόανθρωπος, κοινωνικὴ και ὑπεράγαν συντελεστικὴ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

Γ. Κουρουπάς

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΚΡΗΤΗΣ

Α'

Χανιά 15 Φεβρουαρίου 1893

Ψαθών ἐνταῦθα ἠλπίξα νὰ ἴδω ἐπὶ τέλους τὴν Κρήτην ἐλευθερὰν. Ἡ αἱματοζυμωμένη νῆσος εἶνε ἀκόμη ἀπὸ τῆς φλόγης ζεστῆ· ἀλλ' ἡ ἐλευθερία τῆς δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῆ ἔλευθερία. Καὶ τοῦτο τὸ νοήθουν πολὺ καλῶς οἱ ἀδελφοὶ Κρήτες. Τὸ ἄλλαγμα μιᾶς παντίρας, δὲν εἶνε ἢ τὸ ἄλλαγμα τῶν ἐνομμάτων τοῦ Μανωλιού. Ἡ μορφή ἀλλάζει· ἀλλ' ἡ οὐσία παραμένει ἡ αὐτή.

Δυστυχῶς παρὰ τοῖς Κρησὶ ἦτο τότε ἐραζόμενον τὸ φιλεττικὸν καὶ θρησκοληπτικὸν εἰσθημαθῶν καὶ παραταῖς ἄλλοις λαοῖς καὶ ἰδέσθαι νὰ διέλθουν διὰ τῆς αὐτῆς ἀτραπού δι' ἧς διήλθε καὶ ἡ ἐλευθερία καλουμένη. Ἑλλάς, ὅπως εἶδασάν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ζητήματος ὑπὸ κοινῆς νικῆς καὶ οὐχὶ ὑπὸ φιλεττικῆν ἐπιρροήν.

Ἄντ' ἵνα ἐνώσουν τὰς χεῖρας μετὰ τῶν τουρκωνέναντι τῶν κοινῶν αὐτῶν ἐχθρῶν, τοῦ Σουλτάνου, τῶν Πασσάδων καὶ τῶν κεφαλαίουχων Ἑλλήνων τε καὶ Τουρκῶν, ἀλληλεσπαράσσοντο ἐπὶ αἰῶνας ὀλακλήρους διαλογαρισμὸν τῶν κυρίων των. Καὶ ἦδη ὅτε ἐνόμισαν ἑαυτοὺς ἐλευθέρους, ἴδου αὐτοὶ καὶ πάλιν δούλοι!

Τίνων δούλοι; Δούλοι τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας των! Δούλοι τῆς ἐλληνικῆς γραφειοκρατίας, δούλοι τῶν ὀψαρχηγῶν, εἰτινες, ὡς εἰ ἰσχυροὶ μὲς ἐν Ἑλλάδι, θέλουσι καταλάβει πάσας τὰς θέσεις καὶ τὰς δημοσίας ἐκτάσεις καὶ θέλουσιν καταστῆ τυράννοι αὐτῶν.

Καὶ αἱ ἀποπακτικαὶ αὐτῶν διαθέσεις ἀπὸ τοῦδε ἤρχσαν νὰ ἐκδηλώνται. Τὰ ὑπὸ τῶν Ἑυρωπαίων ἀποστελλόμενα βοηθήματα δὲν διανεμόνται ἢ ὑπὲρ τῶν καπετανέων καὶ τῶν ἐνδοσυμένων αὐτῶν.

Ἐπειτα τί ἐλευθερία εἶνε αὐτὴ ἄνευ ἰσότητος; Ἄφ' ἑνὸς βλέπει τὴν στέρησιν τῆς γυμνασίας, τὴν πείναν καὶ μέγαν ἀριθμὸν ἀσθενῶν καὶ πρὸς ἐργασίαν ἐκτενῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου βλέπει προβάλλοντα ἀλαζονικῶς περισσεύματα ἄρτων, περισσεύματα ἐνομμάτων, περισσεύματα κατοικίων, περισσεύματα οἰκιακῶν σκευῶν.

Ἄρα γοι οἱ σήμερον πάσχοντες, οἱ σήμερον ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς ἀσιτίας καὶ τοῦ ψύχους, ἠγωνιάθησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὀλιγώτερον τῶν κολυμβόντων σήμερον ἐν τῷ πλεούτῳ καὶ τῇ γλιτῇ; Τὴν ὥραία ἀληθῶς ἐλευθερία αὐτὴ νὰ ἀποθνήσκει τῆς γυμνασίας καὶ ἀσιτίας ἐν τῷ μέσῳ κοινωνίας φιλελευθέρης καὶ χριστιανικῆς! Τί κρῖμα δὲ νὰ μὴ πληρώται ὁ στόμαχος με θύρια καὶ νὰ μὴ ἱκανοποιῶνται αἱ ἀνάγκαι με ἀφρημέναις ἰδέαις περιούσιας, ἐλευθερίας, δικαιοσύνης καὶ με κουρέλια σημάτων!

Ἦδη ὅτε τὸ πατριωτικὸν ζήτημα ἐλήθη, δὲν εἶνε δυνατόν, ἢ νὰ ἐπισηρῆ τὴν κοινὴν προσοχὴν καὶ τὸ ζήτημα τὸ κοινωνικόν. Μετὰ τὴν πολιτικὴν ανεξαρτησίαν, ἀναγκαιῶς θέλει ἐπιδιωχθῆ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ανεξαρτησία, ἧς ἄνευ, ἐλευθερία δὲν εἶνε δυνατόν νὰ νοηθῆ. Καὶ εἰ Κρήτις εἶνε παιδίον ποῦ δὲν ἐμπαίζονται εὐκλας, οὔτε ἀπεκαίμενοι παλαιότες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Δ. Α. Φωτόπουλος.

Ἡ ἘΝ ΑἶΓΙΝῃ ἸΕΡΑ ἘΞΕΤΑΣΙΣ

Εἰς δεινὰς βασάνους ὑποβάλλουσι τὸν κρατούμενον Ἰωάν. Ἀρνέλλον ἐν ταῖς φυλακαῖς Αἰγίνης τὰ ἀπίστια τοῦ χριστιανικοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου, ὄργανα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παραρτήματος, δι' οὗ ἠλέγγετα ὁ σιμωνισμὸς τοῦ ρασοφόρου τῶν φυλακῶν Αἰγίνης καὶ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἰλιδος. Τὸν ἐνέκλεισαν ἐντός ἐρεσβώδους μπουδρουμίου ἀσθενῆ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ τοῦ ὑστέρησαν καὶ αὐτὸ τὸ συστάσιον τῆ διαταγῆ τοῦ ἱατροῦ!! Καὶ πῶς ἔχει; ἀφ' οὗ τὸ χριστιανικὸν πλῆρωμα ἄγει ἡμέρας νηστειῶν!

Περὶ τὰ τὰ σχόλια.

ἘΡΕΥΝΑ

Ὁ γὰρ βίος ἄνευ ἐρεῦνης οὐ βιωτὸς — ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Σὺ γὰρ μὲν μνηστῆρας ἐκιδόμενον ἐν Ὀξφόρδῃ ὑπὸ Πλάτωνος Β. Δρακούλη. Διαφοτίζει περὶ τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ περὶ τῶν οὐτικῶν προόδων τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ἐρευνᾷ καὶ διατυπώνει, ἐν φράσει ἀπλῆ καὶ σαφεῖ πάν ὅτι προωρίζεται γὰρ προαγωγή ἐν τῇ συνειδήτῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ πνεύμα γνήσιως φιλοπόροδον, φιλελευθερον καὶ φιλόσοφον. Δεικνύει καὶ ἐρμηνεύει τὰς δόξαις, τὰς τάσεις κα τὰ ἰδεώδη τοῦ ἐσπερίου πολιτισμοῦ. Συντελεθ εἰς ἐξυθετέρωσιν ἐπιθράσεων τοιούτων, οἷα ἀπειλοῦσι νὰ συμπίνωσι τὸ συμφέρον τῆς ἐθνικῆς ἀνεξίσεως καὶ τῆς διεθνούς ἀρμονίας. Ἐπιζητεῖ νὰ διαβρέψῃ πανταχοῦ ἐνοστικτα τοικῦτα οἷα ἐγγυῶνται μείζονα πνευματικότητα κα μείζονα ἀνθρωπισμὸν ἐν τῷ ἀτομικῷ καὶ κοινωνικῷ βίῳ.

Ἐτησίαι συνόρου ἢ πέντε φραγά.

Πᾶς φίλος τῆς προσόδου καὶ πᾶς φιλέρευνός δ-φελει νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἔργον τῆς Ἐρεῦνης.

Ἀπευθυντέον ΕΡΕΥΝΑ, 148 Kingston Road, Ox-f-rd

Ἀντιμελητής Β. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ